

**1. ORTADOĞU
AFET ve HASTANE ÖNCESİ
YÖNETİM KONGRESİ**

**8-11 EKİM 2017
İSTANBUL**

AFET HEMŞİRELİĞİ EĞİTİMİ

Yrd.Doç.Dr. Özcan ERDOĞAN

"1. Ortadoğu Afet ve Hastane Öncesi Yönetim Kongresi" 8-11 Ekim 2017

Başarılı bir afet yönetimi

Açık ve anlaşılır Afet Yönetim Planı

Afet yönetimi planında görevli
bilinçli ve sorumluluk sahibi ekip üyeleri

SAĞLIK HİZMETİ

- Toplum tarafından en fazla talep edilen
- Kaliteli bir şekilde sunulması beklenen hizmetlerden

Öncelik

İhtiyaç

- Bugün görülen afetlerin karmaşıklığı, afet sürecinin her basamağında çalışabilen, eğitilmiş sağlık personelleri gerektirmektedir.

afetlerde, müdahale ve yönetim konusundaki bilgi eksikliği

**müdahale eden kişiler arasında karışıklık
yardım tepkisini geciktirme**

Afet sürecinde görev alma

Gönüllülük işi olmaktan çıkıp

Profesyonel bir iş

"1. Ortadoğu Afet ve Hastane Öncesi Yönetim Kongresi" 8-11 Ekim 2017

Profesyonellik

"1. Ortadoğu Afet ve Hastane Öncesi Yönetim Kongresi" 8-11 Ekim 2017

Dünya ???

Türkiye ???

Afet Hemşireliği Eğitimi

Pek çok ülkede Afet Hemşireliği eğitimleri;

- hemşirelik lisans müfredatlarına dahil edilmiş
- bu alanda yüksek lisans ve doktora programları açılmış

Özel dal hemşireliği olarak

Afet Hemşireliği

Afet Hemşireliği Eğitimi

"1. Ortadoğu Afet ve Hastane Öncesi Yönetim Kongresi" 8-11 Ekim 2017

Amerika Birleşik Devletleri'nde;

- 1970'lerin başlarında hemşirelik eğitim müfredatına Afet Hemşireliği konuları dâhil edilmiş ve o tarihlerde hemşirelik öğrencilerine afetler ve hemşirelerin rolü hakkında temel bilgilerin verildiği sınırlı bir içerikle eğitim verilmiştir.
- Sonra, 1990'ların sonlarında hemşirelerin afetlere cevap verme ihtiyacı arttığından müfredat afet hazırlık eğitimi de dâhil edilerek yenilenmiştir.
- Özellikle 11 Eylül 2001 tarihindeki terör saldırısı afetlere yönelik olarak hem tüm sağlık profesyonellerinin eğitimine hem de Afet Hemşireliği eğitimine olan ihtiyaca bir kez daha dikkat çekmiştir .

Amerika Birleşik Devletleri'nde;

- Rochester Üniversitesi, Amerika'daki hemşireleri yanıtı ve acil durum hazırlığında lider olarak yetiştirmek için bir yüksek lisans programı hazırlayan ilk hemşirelik okuludur. Program acil müdahale ve afet yönetimi ile ilgili programları tasarlamak, uygulamak ve değerlendirmek için gereken liderlik becerilerinin geliştirilmesine odaklanmaktadır.
- Sağlık tesislerinde acil müdahale ve afet yönetiminde hemşire liderlerinin hazırlanmasına yönelik bir başka önder de 2005 de bu alanda iki yüksek lisans programı açan Johns Hopkins Hemşirelik Okuludur.

Amerika Birleşik Devletleri'nde;

- JHU yüksek lisans programının başlatılmasına eşzamanlı olarak, Knoxville'deki Tennessee Üniversitesi, aynı zamanda hemşirelik yüksek lisans ve yurtiçi güvenlik hemşireliğinde post-master sertifikası seçeneğini de başlatmıştır.
- Ayrıca Adelphi Üniversitesi acil hemşirelik ve afet yönetimi alanlarında yüksek lisans ve doktora derecelerinde eğitim vermeye başlamıştır. Bu üniversiteleri Columbia Üniversitesi ve Pittsburg Üniversitesindeki uzmanlık eğitimi ve uzmanlık sonrası sertifikaları izlemektedir.

Japonya'da;

- Dünya'da afetlere en hazır ülkelerden biri olan Japonya Afet Hemşireliği konusunda da öncü bir ülkedir.*
- Lisans ve yüksek lisans seviyelerinde afet hemşireliği eğitimi verilmektedir.*
- 2011 Tōhoku depremi ve tsunamisi sonrasında Dünya Afet Hemşireliği Derneği ve Japonlar Felaket Derneği Başkanı, Dr Aiko Yamamoto, [Kochi Üniversitesi](#) , [Hyogo Üniversitesi](#) , [Hemşirelik Japon Kızılhaçı Koleji](#), [Chiba Üniversitesi](#) ve [Tokyo Tıp ve Diş Üniversitelerinin](#) hemşire, profesör ve bölüm başkanları ile Afet Hemşireliğinde afet yanıtı konusunda küresel hemşire liderlerini eğitmek amacıyla birinci sınıf bir doktora programı başlatmıştır.*

Türkiye’de

- Afet Hemşireliği birçok ülkede özel dal hemşireliği olarak bulunmasına rağmen henüz Türkiye’de böyle bir özel hemşirelik alanı bulunmamaktadır.
- Afet Hemşireliğine yönelik eğitimler çoğunlukla Acil hemşireliği, ve Halk Sağlığı Hemşireliği daha az oranda da diğer hemşirelik alanlarının konuları içinde yer almaktadır.

- Lisans seviyesinde hemşirelik eğitimi veren Fakülte ve Yüksekokullar değerlendirildiğinde;

**121 üniversitede
138 hemşirelik programı**

**36 üniversitede
afete yönelik özellikli bir ders**

Afet Eğitimleri Derslerinin İsimleri

- Afet Kùltürü
- Temel Afet Bilgisi
- Afet Hemşireliği
- Afetlerde Hemşirelik
- Afetlerde Hemşirelik Ve İlk Yardım
- Afet Hemşireliği ve İlk Yardım
- Afetlerde Bakım ve İlk Yardım
- Afetlerde Hemşirelik Bakımı ve İlk Yardım
- Afetlerde Hemşirelik Bakımı ve İlk Yardım Hemşireliği

Afet Eğitimleri Derslerinin İsimleri

- Afetlerde Sağlık Hizmetleri
- Kaza ve Afetlerden Korunma
- Afetlerde İlkyardım
- Afetler ve İlkyardım Hemşireliği
- Afet Yönetimi ve Afet Hemşireliği
- Afetlerde Hemşirelik Yönetimi
- Afet Yönetimi
- Doğal Afetler ve Afet Yönetimi
- Olaęanüstü Koşullarda Hemşirelik Komitesi

Teorik eğitim yanında,

Afet Eğitimlerinin verildiği teorik eğitimlerin yanında AFAD Arama Kurtarma Ekipleri ve UMKE ekiplerince üniversitelerin talepleri doğrultusunda eğitim programları çerçevesinde masa başı ve saha tatbikatları ve simülasyon eğitimleri de yapılmaktadır.

"1. Ortadoğu Afet ve Hastane Öncesi Yönetim Kongresi" 8-11 Ekim 2017

Programdaki ders isimleri benzer gibi

Eğitimi veren öğretim elemanlarının branşları farklı

Ders içerikleri farklı

Afet Hemşireliği eğitiminde standardizasyon

**Jening’in
Afet Hemşireliği ve
Yönetim modeli**

Afet Hemşireliği eğitime yönelik eğitim modeli

Ayrıca;

- Lisansüstü programlar incelendiğinde multidisipliner Afet Yönetimi programlarına hemşirelerinde müracaat edebildiği görülmüştür.

Afet Hemşireliği yeterlikleri - ICN çerçevesi:

- 2006 Amerikan Halk Sağlığı Derneği toplantısında Dr Frederick Slone afet sırasında hızlı bir şekilde tepki vermeye hazır bir sağlık iş gücünün bulunmasının önemini vurgulamıştır.
- Afet döngüsünün her aşamasında rol sahibi ve Afet yönetimi ekibinde sağlık bakım hizmeti işgücünün önemli bir parçası olan hemşirelerin afet yönetiminin aşamalarının hepsinde (afet öncesi, sırası ve sonrasında) yaşadığı topluma ve görev yaptığı kuruma karşı sorumlulukları vardır.

Afet Hemşireliği yeterlikleri - ICN çerçevesi:

- Bütün hemşireler afetlere hazırlanmak, afetlerden korunmak, afet anında ve sonrasında da bilgi ve becerilerini kullanmak için temel yetkinliklere sahip olmalıdır.
- Aslında hemşirelerin hangi alanda özelleşmiş olurlarsa olsunlar(klinisyen, eğitimci, araştırmacı, yönetici) her birinin afet bakımını planlama ve yürütme yeteneklerine sahip olması gerektiği, afete hazırlık ve müdahalenin bütün hemşirelerin bilgi ve becerilerinin bir parçası olması gerektiği ICN tarafından da vurgulanmıştır.

Afet Hemşireliği yeterlikleri - ICN çerçevesi:

- Aslında, afetlerde hemşirelik hizmetinin sağlanmasında ihtiyaç duyulan hemşirelik becerilerinin çoğu temel ve basit hemşirelik uygulamalarıdır. Bununla birlikte, hemşireler, bu becerileri kaotik bir ortamda, en az kaynak ve bakım gerektiren çok sayıdaki hasta için kullanmalıdır.
- Bu nedenle verilen Afet Hemşireliğine yönelik eğitimler; kendini nasıl koruyacağını bilme, ihtiyacı olana hızlı ve doğru bakımı verme, hızlı fiziksel değerlendirme yapma, afet triyajını bilme ve uygulama, dekontaminasyon, kişisel koruyucu ekipmanların kullanımı gibi konuları ve ICN'in Afet Hemşireliği temel yeterliklerini kapsamalıdır.

Afet Hemşireliği yeterlikleri - ICN çerçevesi:

Önleme / azaltma yeterlikleri

- Risk azaltma, hastalıkların önlenmesi, sağlığın teşviki ve geliştirilmesi
- Politika geliştirme ve planlama

Hazırlık yeterlikleri

- Etik uygulama, hukuki uygulama ve hesap verebilirlik
- İletişim ve bilgi paylaşımı
- Eğitim ve hazırlık

Tepki yeterlikleri

- Topluluğun bakımı
- Bireylerin ve ailelerin bakımı
- Psikolojik bakım
- Savunmasız bireylere bakım

İyileşme / rehabilitasyon yeterlikleri

- Uzun süreli bireysel, aile ve toplum kurtarma konularını kapsamaktadır.

Afet Hemşireliği yeterlikleri

- Afet Hemşireliği yeterlikleri bir hemşirelik lisans öğrencisinin önemli bir parçasıdır.
- Hemşirelik müfredatı ve literatür taramaları, bu alandaki eğitim ve araştırmalara olan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Sonuç olarak;

- Tüm hemşirelerin afetlerden etkilenen insanlara bakım vermeye hazır olması ve afet sürecindeki rolünü bilmesi için öncelikle lisans düzeyinde standart bir Afet Hemşireliği eğitimi verilmesi
- Ülkemizde de Afet Hemşireliğinin özel dal hemşireliği olabilmesi için Yüksek lisans ve doktora eğitimlerinin planlanması gerekir.

"1. Ortadoğu Afet ve Hastane Öncesi Yönetim Kongresi" 8-11 Ekim 2017